Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens
nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk
E25.002124

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 30 september 2025
Onderwerp Uitvoeringsagenda Duurzame Jeugdhulp en Wmo-begeleiding

Geachte leden van de raad,

Zoals aangekondigd in de voortgangsbrief van 8 juli jl. hebben wij de *Uitvoeringsagenda Duurzame Jeugdhulp en Wmo-begeleiding* vastgesteld. Middels deze brief bieden wij u deze ter kennisname aan. De uitvoeringsagenda bestaat uit een concreet pakket met interventies. Bij de totstandkoming van de agenda hebben we richtinggevende uitspraken van de gemeenteraad nadrukkelijk benut. Het gaat om het amendement ‘Leidende principes voor zorg, welzijn en ondersteuning’ (13 november 2024) en de moties ‘Een zorgplan voor Nijmegen’ (19 juni 2024) en ‘Een back-up voor het systeemplafond’ (13 november 2024). In de agenda wordt op interventieniveau een koppeling gelegd met deze principes en uitspraken. Partners in het netwerk - zoals zorgaanbieders, verwijzers en onderwijs - zijn in de gelegenheid gesteld om mee te denken over deze interventies en feedback te geven op het totaal aan maatregelen.

Het college werkt met deze agenda aan een urgente maatschappelijke opgave. We willen dat de ambulante jeugdhulp en Wmo-begeleiding, ondanks de grote uitdagingen waar we voor staan, nu en in de toekomst beschikbaar blijven en daarbij effectief, toegankelijk, uitvoerbaar en van hoge kwaliteit zijn. Met deze agenda geven we ook uitvoering aan uw besluit in het kader van de *Stadsbegroting 2025-2028* om de komende jaren in totaal € 7,2 miljoen te besparen op de ambulante jeugdhulp (€ 6 miljoen) en op de Wmo-begeleiding (€ 1,2 miljoen).

Groeiend personeelstekort

De houdbaarheid van ons lokale stelsel staat om verschillende redenen onder druk. Eén daarvan is een toenemende vraag naar (ambulante) jeugdhulp en Wmo-begeleiding, zonder dat hier structureel voldoende inkomsten tegenover staan vanuit het Rijk. Een nog groter vraagstuk is het groeiende tekort aan gekwalificeerd personeel, waardoor we voor een opgave staan om de beschikbare capaciteit zo goed en gericht mogelijk in te zetten. Ook wordt ons college gedreven door inhoudelijke beweegredenen. Zoals in het door de gemeenteraad vastgestelde *Regioprogramma Jeugd 2025-2028* is gesteld, willen we

kinderen en gezinnen versterken zodat de inzet van zorg minder vaak noodzakelijk is. We willen naar een lokale samenleving waarin we variatie en verschil omarmen en minder denken in termen van afwijkingen en stoornissen. We willen minder geïndividualiseerde en gemedicaliseerde oplossingen en meer community based oplossingen voor hulp- en ondersteuningsvragen.

Zorg voor wie het echt nodig heeft

De maatregelen in de agenda zijn er primair op gericht om de ambulante jeugdhulp en Wmo-begeleiding beschikbaar en toegankelijk te houden voor die jeugdigen en volwassenen die deze zorgvormen vanwege de ernst en complexiteit van hun problemen het hardst nodig hebben. Er is landelijk consensus over het feit dat de schaarser wordende zorgcapaciteit te veel wordt belast door gezinnen, jeugdigen en volwassenen met relatief lichte problemen waardoor de capaciteit voor zwaardere zorg in het gedrang komt. Dit is de reden waarom de uitvoeringsagenda zich richt op ambulante zorg en niet op specialistische vormen van zorg, zoals gezinnen waar veiligheidsproblematiek speelt.

Dit betekent niet dat we de legitimiteit van lichtere vragen om hulp en ondersteuning van onze inwoners in twijfel trekken. Alle geuite behoeften van onze inwoners zijn reëel en verdienen aandacht. Ons uitgangspunt blijft dat iedereen kan worden gehoord en geholpen, passend bij wat nodig is. Waar we afscheid van willen nemen is de te grote vanzelfsprekendheid om deze vragen met geïndiceerde zorg te beantwoorden. Een belangrijke vraag hierbij is uiteraard waar met name lichte vragen en behoeften belegd kunnen en moeten worden. In onze ogen horen deze - meer dan nu de praktijk is - thuis in de sociale basis, bij de Buurtteams, bij de praktijkondersteuners in de huisartsenpraktijken, de hulpverlening vanuit de jeugdgezondheidszorg, bij collectieve voorzieningen en in het oplossend vermogen van inwoners zelf.

Eerste set interventies

De uitvoeringsagenda komt - binnen de kaders van het staande beleid rondom bijvoorbeeld de Buurtteams en het *Regioprogramma Jeugd 2025-2028* - met een eerste set aan interventies. Het gaat om generieke interventies en specifieke interventies op het gebied van de jeugdhulp en met betrekking tot Wmo-begeleiding. Veel van deze maatregelen moeten nog nader uitgewerkt en verfijnd worden, in samenspraak met onze partners. Alleen samen met hen kunnen we deze opgave voor elkaar krijgen. De maatregelen zijn gericht op:

- Het beter benutten van bestaande voorzieningen in de sociale basis, zoals het jongerenwerk en de begeleide omgang;
- Het versterken van het collectief aanbod in de sociale basis door dit meer te richten op vraagpatronen in de ambulante jeugdhulp en Wmo-begeleiding, zoals de aanpak van eenzaamheid onder jongvolwassenen;
- Het stimuleren van collectieve hulpverlening ter vervanging van individuele trajecten;

- Het doorontwikkelen van beide Buurtteams, mede op basis van de recent afgeronde externe evaluaties;
- Het intensiveren van de samenwerking tussen gemeente, Buurtteams Jeugd en Gezin, de Gecertificeerde Instellingen, huisartsenpraktijken, jeugdgezondheidszorg, pedagogische basisvoorzieningen en zorgaanbieders;
- Het versterken van het primaire proces van pedagogische basisvoorzieningen als kinderopvang en onderwijs en het handelingsrepertoire van de betrokken professionals;
- Het verbeteren van de doelmatigheid in het zorgnetwerk;
- Het selectief werken met bestedingsruimtes en het normeren van de instroom en intensiteit van specifieke zorgvormen. Met selectief wordt bedoeld dat we dit alleen doen onder specifieke en nader in de agenda beschreven condities en randvoorwaarden. Bestedingsruimtes en andere normen laten we achterwege bij de ambulante jeugdhulpvormen orthopedagogische behandeling en jeugd-GGZ.

Het college hecht uiteraard belang aan de positie van cliënten en logischerwijs aan zorgvuldigheid, redelijkheid en billijkheid in de uitvoering van de interventies. Bijvoorbeeld bij een toeleidingsstop na uitnutting van een bestedingsruimte door een zorgaanbieder, willen we garanderen dat de aanbieder toegankelijk blijft voor cliënten die de specifieke zorg van de betreffende zorgorganisatie nodig hebben. In de uitvoeringsagenda beschrijven we hoe we hier uitvoering aan gaan geven.

Dynamische agenda

Werken aan duurzame ambulante jeugdhulp en Wmo-begeleiding is zonder meer een complexe opgave. Veel factoren en actoren werken op elkaar in en er is sprake van onderlinge interacties en dynamieken die voor de gemeente en afzonderlijke partners niet altijd goed zijn te over- en doorzien. De voorspelbaarheid van het (financiële) effect van maatregelen kent vanwege de talrijke en dynamische relaties dan ook haar beperkingen. Deze factoren en actoren, doelgroepen en doelen laten ook weer variatie zien per ambulante zorgvorm: begeleiding jeugd, voorschoolse dagbehandeling jeugd, orthopedagogische behandeling, jeugd-GGZ en Wmo-begeleiding.

Tegelijkertijd is de complexiteit van deze opgave een gegeven. Binnen onze cirkel van invloed spannen wij ons maximaal in voor een houdbaar lokaal zorgstelsel. Dat is een kwestie van een lange adem, waarbij we ons zelf en onze partners de ruimte gunnen om al doende te leren door uit te proberen, waar te nemen en te reageren (reflectie uit actie). Dat betekent vaak dus ook eerst verkennen en onderzoeken, vervolgens interventies kleinschalig uitproberen en bij succes breder invoeren. In de uitvoeringsagenda hebben we daarom ook nadrukkelijk interventies opgenomen gericht op nader onderzoek, verkenningen en het gezamenlijk leren.

Deze uitvoeringsagenda kan om al de genoemde redenen niet anders dan een dynamisch karakter hebben. We gaan de agenda de komende jaren jaarlijks actualiseren. Het is mogelijk dat er interventies bijkomen, interventies worden bijgesteld of worden geschrapt.

In dat proces actualiseren we ook de impact die de agenda gaat hebben op de afgesproken taakstelling. Voor 2026 verwachten wij op basis van de huidige inschattingen dat de interventies een besparend effect van tussen de € 3 en 5 miljoen gaan hebben op de jeugdbegroting. De taakstelling voor ambulante jeugdhulp bedraagt jaarlijks € 6 miljoen. Voor Wmo-begeleiding verwachten we in 2026 een besparend effect van tussen de € 3 ton en € 6 ton. De taakstelling voor Wmo-begeleiding is vastgesteld op jaarlijks € 1,2 miljoen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift	H.M.F. Bruls
gemeentesecretaris	burgemeester

Bijlage (1):

- *Uitvoeringsagenda Duurzame Jeugdhulp en Wmo-begeleiding*